

TÁRSULATI ÜGYEK.

A növénytani szakosztály-nak 1900. márczius 14-ikén tartott ülésén

1. Kubacska András bemutatja az asszimilálás es lélekzés demonstrálására szolgáló foszforpróbát.

2. Bernátsky Jenő *Absidia septata* V. Thiglh. nevű gombát talált a Tátrában s mint hazánkra nézve új fajt mutatta be; egyszersmind ismertette generikus és specziális bélyegeit, és kiemelte a többi Mucor-féléktől való eltérését.

3. Az elnök bemutatja Feichtinger Sándor köszönő levelét, melyet a szakosztály üdvözlésére válaszul irt.

Az 1900. április 4-iki ülésen

1. Kardos Árpád »A virágok és növények a török népköltészetben és a néphitben« czímen keletázsiai utazása alkalmával gyűjtött adatok alapján a növények szimboliztikus jelentőségéről és bizonyos növényeknek gyógyító czélból való népies alkalmazásairól értekezett.

2. Fialowski Lajos »Kiválóan magyar növényeinknek és a főváros vidékén hiányzó fajoknak elterjedése : a) Esztergom-megyében és szomszédságában; b) Vác környékén«, czímen összehasonlító alapon méltatta Feichtinger Sándor orvos dolgozatát az esztergommegyei és Tótkés Lajos tanárét a vácvidéki flóráról.

A chemia-ásványtani szakosztály-nak 1900. februárius 27-ikén tartott ülésén

1. Illosvay Lajos »a hidrazinnal készített ammoniás cupro-oldat sajátosságairól tartott előadásában ismerteti, hogy különféle cuprisó-oldatból sem hidrazinhydroxidál, sem sósavas, vagy kénsavas hidrazinnal nem sikerült olyan cupro-oldatokat kapnia, melyek az acetilénnek annyira jellemző kémszerei volnának, mint a milyenek a sósavas hydroxilaminnal redukált oldatok. Adnak ugyan a hidrazinnal csinált ammoniás cupro-oldatok is acetilénnel csapadékot;

de ezek barnák, vagy vörös-barnák, miből következik, hogy vagy más összetételűek, vagy izomerek az ismeretes színű cupro-acetilénnel. Érdekes azonban, hogy a hidrazinnal létesített cupro-oldatokból közvetlenül, vagy alkalifémhidroxid-oldattal való elegyítés után, melegítéssel, az üvegfelületére jól tapadó, szép réztükröt lehet leválasztani.

2. Lengyel Béla »a radio-aktív báriumról« czímmel előleges jelentést tesz azokról a tanulmányairól, melyeket bárium-és uránvegyületekkel abból a czélból végzet, hogy a bárium radio-aktivitását előidézzé. Eddigi kísérletei alapján fölteheti, hogy a chemiailag ható sugarakat kilövellő radium és polonium nem elemek s hogy valami kapcsolatban állanak azzal a radio-aktív báriummal, melyet ő készített. Eddig már több radio-aktív báriumvegyületet állított elő, melyeknek hatását fotograf-lemezen be is mutatta.

Wartha Vincze emlékeztet a ritka földfém oxidelegyek olyan sajátosságaira, melyek azt bizonyítják, hogy Lengyel Béla jó nyomokon halad.

Schuller Alajos figyelemre méltó észrevételekkel egészítette ki a radio-aktivitásról elmondott jelenségeket.

3. Zaitschek Arthur röviden előadja Weiser Izidor és saját maga dolgozatát »a takarmányok keményítő-tartalmának meghatározásáról«. E munkának értékét növeli, hogy a szerzők figyeltek azokra a körülményekre, melyek az eddig közölt eljárásokat megbizhatatlanokká teszik.

Az 1900. április 24-ikén tartott ülésen

1. Loczka József két magnésit és egy bronzrégiség chemiai elemzéséről tett jelentést. Egyik magnésitnak nagyobb érdekességet kölcsönzött sok vastartalma. A bronztárgy a Duna fenekéről került s meglehetősen sok ónt és cinket tartalmazott, s e miatt hasonlított a sárgarézhez.

2. Szarvasy Imre »A nitrogén-hydridek előállításáról« értekezett. Megismertette azokat az eljárásokat, melyeket a szabad hydroxylamin, szabad hydrazin és azoimid előállítása alkalmával követett s részletesebben előadta, miként módosította Wislicenus eljárását, hogy natriumazoimidet könnyű szerrel nagyobb mennyiségben lehessen csinálni.

3. Winkler Lajos »Meniscus-correctiók meghatározása« czímmel előadja, miként végzi ő a meniscus-correctiót. Bunsen úgy járt el, hogy a mérőcsőbe öntött kénéső domborulatát mercurichlorid-oldattal vízszintessé tette, s a domborulat és a vízszintes közötti magasságkülönbséget olvastale. Winkler különböző átmérőjű s közöriült végű üvegcsöveket kénésővel tölt meg, azután a kénésőt vízszintre nyomja le s most a cső széle és a kénéső kiálló domborulatán át képzelt vízszintes magasságkülönbségét állapítja meg. Bunsen és Winkler adatai között nagy eltérések nincsenek.

4. Than Károly elnök előterjeszti a nemzetközi atómsúly-bizottságnak eddigi megállapodásait. Ezek a következők: 1. A magyar bizottság, a gyakorlat érdekeit tartva szemmel, hozzájárul, hogy az atómsúlyok kiszámításánál egység az oxigén-atómsúlya 16 legyen; 2. hozzájárul ahhoz is, hogy az atómsúlyok kiszámításánál azt az elvet alkalmazzák, hogy az utolsó számjegy egy egységig biztos legyen; 3. megállapodott abban, hogy a középponti bizottságban a

magyarországi bizottságot Than Károly képviselje.

Az 1900. május 29-ikén tartott ülésen

1. Klein Arthur »A szabad energia változása néhány nehezen oláható sóképződéssel« czimú előadásában ismerteti, hogy cupro, ezüst és ólomsókkal végzett kísérletei új bizonyítékát adták Helmholtz azon elméletének, hogy a chemiai rokonságnak mértékéül csakis a szabad — munkává alakítható — energia csökkenése tekinthető, nem pedig a reakció-hő, miként ezt megelőzőleg gondolták. Dolgozatai közben, egyéb érdekes adatokon kívül, három endotherm reakcióra talált, melyek magoktól indulnak meg.

2. Loczka József megismertette egy tetraédrit chemia elemzésének adatait. Ez a tetraédrit a Botes-hegyről való.

3. Zimányi Károly ugyanezen tetraédrit kristálytani sajátosságait adta elő. A Botes-hegy aranybányái kárpáti homokkőben vannak; az itt oly kiváló szépen előforduló hessiten (tellurezüst)* kívül még szépen kristályodott tetraédritet is találni. Ennek kristályai fehér vagy félig átlátszó kvarczon ülnek. Mérésekkel összesen 12 alakot lehetett felismerni. A kombinációk mind tetraédres jelleműek. A legegyszerűbb kombinációk mellett igen soklapúak is vannak, a melyeken 7—10 egyszerű alakot ismerhetni fel. Ritkébbak az ikerkristályok.

* V. ö. Természettudományi Közlöny, 1879. 11. köt. 380. 1.

LEVÉLSZEKRÉNY.

TUDÓSÍTÁSOK.

(36.) Magyarország időjárása 1900. év június havában egészben véve rendes lefolyású volt. Hőmérsékletére nézve a hónap közel állott a rendes állapothoz; a következő adatok tanúsága szerint a havi közép csupán néhány tizedfokkal tér el a többévi átlagos értéktől:

	20 évi átlag	Ez idén	Eltérés
Árvaváralja ...	14.7 ^o	15.0 ^o	+ 0.3 ^o C.
Selmeczbánya..	16.2 ^o	16.2 ^o	0.0 ^o »
Pozsony ...	18.8 ^o	19.2 ^o	+ 0.4 ^o »
Ó-Gyalla... ..	18.0 ^o	17.7 ^o	- 0.3 ^o »
Budapest... ..	19.1 ^o	19.5 ^o	+ 0.4 ^o »
Köszeg ...	18.1 ^o	17.8 ^o	- 0.3 ^o »
Zágráb ...	19.0 ^o	19.4 ^o	- 0.4 ^o »

	20 évi átlag	Ez idén	Eltérés
Kalocsa	20.2 ^o	19.8 ^o	- 0.4 ^o C.
Szeged	19.9 ^o	19.6 ^o	- 0.3 ^o »
Nagy-Szeben..	18.0 ^o	17.9 ^o	- 0.1 ^o »

A hőmérséklet havi menete nem volt egészen szabályos, mert a hónap első fele melegebb volt a másodiknál; mindamellét a szabálytalanság nem volt szembeszökő. Az idei budapesti pentádok: 19.8, 21.4, 21.2, 17.9, 20.0, 18.9^o C. viszonyítva 25 évi normális értékekhez: 18.8, 19.5, 18.7, 18.8, 19.5, 20.1^o C. mindössze a harmadik pentádban tanusitanak valamelyes számba vehető eltérést.

Nagy meleg az egész hónapban át nem

volt és viszont érezhetőbb hűvösség sem fordult elő. Innét van, hogy a temperatura havi ingadozása aránylag szűk határokra szorított. Az alábbi összeállítás, mely a terminus-leolvasások szélsőségeit tartalmazza, mind a maximumok, mind a minimumok mérsékelt voltáról tanuskodik.

	Hőmérsékleti			
	maxim. C.°	Nap	minim. C.°	Nap
Árvaváralja ...	25·3	5	9·8	29
Selmeczbánya ...	25·6	5	11·0	17, 19
Pozsony ...	28·3	6	14·7	24
Ó-Gyalla ...	26·7	6	12·8	27
Budapest ...	27·4	5	14·0	18
Kőszeg ...	27·1	6	12·7	26
Zágráb ...	28·3	18	11·9	26
Kalocsa ...	28·6	14	13·8	26
Szeged ...	27·4	5	13·1	26
Nagy-Szeben ...	27·4	45	11·8	15

A csapadéokra vonatkozólag azt találjuk, hogy az eső a kellőnél gyakoribb volt, mindazonáltal havi mennyisége az ország túlnyomó részén valamelyest alatta maradt az átlagos értéknek. Csakis a Kis-Alföldön és a Dunántúl nyugoti megyéiben haladta meg az esőmennyiség az átlagot; a miből általánosságban következtethetjük, hogy a gyakori kisebb esők domináltak. Legtöbb volt a zivatar Horvátországban, így Lepoglaván 15, Zágrábban 13 napon észleltek zivatart. Jelentékeny egynapi csapadékot mértek: M.-Óvárott 63 mm-t 6-ikán. Kőszegen 55 mm-t 22-ikén, Bustyaházán 51 mm-t 21-ikén, Lepoglaván 49 mm-t 26-ikán, Csáktornyan 43 mm-t 26-ikén. A csapadék havi mennyiségét, eltérését az átlagtól, valamint a csapadékos napok számát a következő összeállításban mutatjuk be:

	Csapadék mm	Eltérés	Csapadékos napok
Árvaváralja...	80	— 32	17
Selmeczbánya	103	+ 11	17
Pozsony ..	93	+ 16	15
Ó-Gyalla..	110	+ 39	14
Budapest ...	57	— 23	13
Kőszeg ...	160	+ 56	17
Zágráb ...	121	+ 18	16
Fiume ...	78	— 65	16
Szeged ...	59	— 10	14
Huszt. ...	89	— 46	7
Nagy-Szeben.	104	— 16	12

A felhőzet, a relativ nedvesség és a légnyomás havi közepi szintén megközelítik a normális állapotot. Legmagasabbra emelkedett a barométer 11-ikén 766 mm-rel, legalacsonyabbra süllyedt 7-ikén 755 mm-rel

(a tengerszín magasságában). Ó-Gyallán a talajhőmérő 0·0, 0·5, 1·0, 2·0 m mélységben 18·4, 16·8, 14·6, 11·7 C°. Az átlagos napfénytartam 8·5 óra; a legnagyobb 14·1 óra 9-ikén. Az átlagos elpárolgás 1·4 mm.

Az időjárást a szinoptikus térképek nyomán röviden következőképen vizsgálhatjuk. Az első napokon a magas légnyomás Északnyugot-Európában tartózkodott és a depresszió a Földközi-tenger nyugoti medencéjét borította. Nálunk a depresszió elő részén keleti szelek uralkodtak és az idő meleg, zivataros volt. A depresszió 5—6-ikán kiterjedt egész Közép-Európára és 7—8-ikán egy délnyugoti és északkeleti barométer maximum közé szorult; nálunk az idő meleg és zivataros maradt és csak 10-ikén öltött száraz jellemet, midőn a délnyugatról előnyomuló maximum hazánk fölé került. Ezen anticiklonos helyzet átmenetileg néhány napig derült, száraz idővel járt, de 14-ikén a légnyomás eloszlása egyenlőtlenebb lett és egy délnyugoti maximum egy keleti minimummal párosultán a következő napokon részben esős időt idézett elő, némi hőcsökkenéssel; 20—22-ikén a maximum Dél-Európában helyezkedett el, azontúl pedig a hónap végéig a légnyomás eloszlásában nem volt semmi állandóság, a mi az idő változékonyságában is nyilvánult.

RÓNA ZSIGMOND.

(37.) *A játék-babák ügyében.* Nagy érdeklődéssel olvastam a »Természettudományi Közöny«-ben a játék-babáról írt cikket, a mely helyreigazításra csak annyiban szorul, hogy — Magyarországon is akadnak elvéve babgyűjtők. Magamnak is van, vagy száz darab különböző babúm, a melyek között akad nem egy érdekes példány; többek között a milleniumi kiállításban mutogatott XVII. századbeli gr. Teleki-féle baba is az én birtokomban van. Babáim legnagyobb részét én is, mint Schumacherné, kisebb-nagyobb utazásaimon szereztem, de ez egy csaknem teljesen modern gárda, a mellyel kevésbbé rokonszenvezek, mint régi rongyos apróságaimmal. Van egy nagyon szép XV-ik századbeli babám, gyönyörűen modellézott viaszfejjel, egy másik művésziesen kifaragott fából. Néhány XVII. századbeli olasz és nem egy szép példány e század kezdetétől 48-ig. Arizonából egy bölcsőben fekvő agyagból és tollból készült indiánus babú, mellyel eredeti csúnnyaságban vetélkedik egy laplandi bőrbaba, bölcsőben. Jeruzsálemi leány áll norvég. fiu mellett, mandsu vásár-

baba egy igen szép román pár között, melyet Erzsébet királyné saját gyűjteményéből ajándékozott kis leányomnak. Öltözük gyönyörű művű, különösen a stilszerű kézi hímzések és bocskorok. Legrosszabban áll a magyar babák ügye. Míg külföldön

régiségkereskedőknél, vagy elszegényedett úri családoknál nem egy szép darabra bukkan az ember, nálunk bizony a kutatás nem sok eredménnyel jár. Érdekesnek találtam a czikében illusztrált rongybabákat.

VIOLA ETELKA.

KÉRDÉSEK.

(81.) Az ide csatolt különös kúszó növény a múlt évben pár szállal fordult csak elő málnásomban, ez idén azonban szinte az egészet elfoglalta már. Mivel nálunk nem ismerik, tisztelettel kérdelem: Mi a neve? és hogyan irtható ki? K. L.

(82.) Tisztelettel kérdelem, vajjon az elektromos vezetékek kábeltartó vasain mellőlük-e most a porcellán elszigetelő csigákat? Ha igen, nem veszélyes-e az a vezeték? T. Zs.

(83.) Szíveskedjék velem oly anyagot tudatni, lehet porkeverék is, mely víz alatt néhány perc alatt kőkeménnyé válik. Vagy ha van oly anyag, mely víz alatt hirtelen oldhatatlan tömeggé válik, kérem, szíveskedjék velem tudatni H. K.

(84.) A Duna-Tisza köze homokvidékein nagyon sok helyen nincs alkalmas, olcsó és szolid épületanyag, miért is különösen a tanyai gazdasági épületek, távolabb esvén a közlekedési fővonalaktól, nem

építhetők elég szolidan. Lehetne-e és hogyan a rendelkezésre álló homokból — mert kavics sincs mindenütt — megfelelő, t. i. építkezésre alkalmas mesterséges homokkővet előállítani? Az előállítás nem követelne-e nagy befektetést, pl. gépeket? S végül házilag (tehát kicsinyben) lehetne-e és kifizetné-e magát a mesterséges homokkőnek előállítása? P. S.

(85.) A mult télen új plé-bödönbe olvasztott zsirom avasodni kezd, úgy, hogy már-már élvezhetetlen. Mi módon lehetne a zsirt megjavítani és élelemre alkalmassá tenni? K. L.

(86.) Mi oka lehet annak, hogy a kenyér meleg időben olykor néhány nap alatt megnyúlsodik, nyálkássá válik és kellemetlen savanyú szagot és ízt kap? I. L. L.

(87.) Négy borszeszlámpámnak lángját különféle színekben óhajtánám égetni. Lehetséges-e ez? És ha igen, milyen adalék szükséges a vörös, violaszín, kék és a zöld színhez? Sz. M.

FELELETEK.

(65.) Kisebb gipszszobrok vagy bármely más műtárgyak nedvességtől való megóvására ajánlható olvasztott paraffinnal, vagy vízüveggel való bevonásuk.

FISCHER ÁRPÁD.

(66.) Legtisztabb és legegyszerűsebb világítást az épületek északról kapnak; legtöbbit, de egyenetlent délről; keletről délelőtt, nyugatról délután erősebb a megvilágítás. KUND ÁRPÁD.

(67.) Ha a fa barnára bemázolt közönséges puha fa, a feketére való befestés egyszerűen a kereskedésben kapható kész olajfestékek valamelyik, tetszés szerint választandó fekete színárnyalatával, kétszeri bekenés útján végezhető; megszáradása után damara-lakkal belakkozzuk.

Ha ellenben a fa még nyers, s azt akarjuk, hogy a fekete szín többé-kevésbé áthassa, s azután fényezhető legyen, E. Hoyer szerint a következő eljárások valamelyikét alkalmazzuk:

1. A fát gubacs kivonattal itatva, meg-

szárítjuk s azután vízben vagy alkoholban feloldott nigrosinnal (anilin fekete) kezeljük.

2. Nyolcz rész kékfakivonatot 512 rész vízben oldunk, ehhez egy rész sárga chrómsavas kálit elegyítünk és a fát ez oldatban páczoljuk.

3. Kékfát vízben kifözve, e kivonathoz kevés timsót adunk s a fát a még forró oldattal teleitatva, megszáritjuk; száradás után vasoxidullal, vaschlóriddal vagy chrómsavas kálival kenjük be, a mitől megfeketedik.

4. Nyolcz rész kékfát 288 rész vízzel egy óráig akként főzünk, hogy a kiforró vizet folyvást pótoljuk; azután 32 rész gubacs hozzáadásával még egy óráig főzzük. Az átszűrt oldathoz 8 rész, kristályvizétől megfosztott vasgálicot és egy rész réz-acetátot (Grünspan) adunk. Az oldat forrón használandó; kis darabokat legjobb beledobni s jó ideig benhagyni.

Hogy a festés ez utóbbi eljárások szerint jól sikerüljön, a fának tökéletesen szá-

raznak kell lennie és lehetőleg melegnek, mert csak ekkor veszi fel jól a festéket. A megfestendő fa nemének megválasztása sem közönyt; így ébenfautánzatra körte-, alma-, hárs- és juharfa használandó.

Más színek elérésére szolgáló eljárások leírásai találhatók E. H o y e r, Lehrbuch der vergleichenden mechanischen Technologie. I. rész »Beizen und Färben« czímen.

K. LEHOTZKY GYULA.

(69.) A »Lessive Phénix« néven hirdetett mosószer összetételére nézve a Közöny 1898. évfolyamában 500-ik lapon megtalálja a szükséges tudnivalókat.

DR. SZILÁGYI GYULA.

(81.) A Békésről küldött, málnán élősködő növény neve *Cuscuta europaea*, európai aranka. Kiirtása most, midőn virágzik, legsikeresebben úgy végezhető, hogy a málna hajtásairól gondosan, a legutolsó szárdarabkáig le kell szedni és megégetni. Ha pedig addig várunk, míg ez az egyéves növény a magvát megérieli, tavasszal kell a talajt 1 dm mélyen elhordani s a málna levelezése idején gyakran kapálni, hogy a csirázó aranka, még mielőtt szívógyökereit a fiatal hajtásokon kifejlesztene, elpusztuljon. Ha az ültetvényt csak foltonként lepte el, tanácsos a megtámadott hajtásokat vágni le s ezeket égetni el, hogy az aranka termésének megérését teljesen megakadályozhassuk.

KUBACSKA ANDRÁS.

(82.) Korábban az épületi villámhárító vezetéseket a vastartóiktól porcellán csigákkal szigetelték el. Így például a budapesti kir. József-műgyetem épületének 18 év előtt készült villámhárítóján ezt az elrendezést találjuk. Mostanában azonban, az épületi villámhárítónak nagyobbára drótkötéltől készült vezetékét, a megtámasztására és feszítésére szolgáló vastartóktól nem szigetelik el. A szigetelőre, úgy vélem magam is, nincs is szükség; mert akár megtartjuk, akár elhagyjuk, a villámhárító működése biztonságának mértékén ez nem változtat. A szigetelők elhagyásával anyagot és munkát, tehát költséget is megtakaríthatunk.

A telegráf, telefon és villámhárító berendezésekkel foglalkozó legnagyobb vállalatok egyike, a Mix és Genest részvénytársaság, melynek Berlinben, Londonban és Hamburgban vannak gyárai, közvetlen fém-

kapcsolással, tehát szigetelő közbeiktatása nélkül erősíti a drótkötelet vastartójához.

Állandó országházunk nagyszabású villámhárító berendezésén, melyet a budapesti Helios elektrotechnikai gyár r. t. készített, a drótkötelek tartói szintén szigetelő nélkül vannak beillesztve.

WITTMANN FERENCZ.

(83.) Viz alatt hamar megkeményedő anyagul lehetne használni román cze mentet, a melyet vízüveggel kellene bevonni. De talán czéljaira legalkalmasabb a Takács-féle fémcze ment, mely Deutsch és Wachsmannál kapható (Budapest, VII., Erzsébet-körút 33) s a mely vízszertű folyékonyágúvá olvasztható, s utána kőkeménységűvé válik. E tulajdonságánál fogva sokféle fontos ipari czélokra látszik alkalmasnak, de még ki kell próbálni.

W. V.

(84.) A rendelkezésre álló homokból mész segítségével lehet ugyan mesterséges homokkővet készíteni s e czélra részvénytársaság is van már alakulóban, de a befektetés olyan nagy, s a megkívánt sajtoló gépek olyan drágák, hogy házilag kicsinyben nem fizetné ki magát. Homokos helyen legczélszerűbb a jó vályog, melyből az építkezés könnyű s a lakás igen egészséges, ha helyesen csinálják.

W. V.

(85.) Az avas zsír baján alig lehet már segíteni. Próbálja meg a zsírt kevés timsóttartalmú hideg vízzel valami nagy táiban összedörzsölni és azután tiszta vízzel egy párszor kimosni. Az illatszergyárosok legalább ily módon tisztítják a disznózsírt.

W. V.

(86.) A kenyér romlását az ú. n. burgonya-bacillus (*Bacillus mesentericus vulgatus*) idézi elő. A kenyér valószínűleg nem volt elég ideig a sütőben, úgy hogy a kenyér belsejében nem emelkedett a hőmérséklet a baktériumok megölésére szükséges 100—102° C fokra.

(87.) Áztassa az egyik lámpa kanóczát salétromsavas strontium, a másikat salétromsavas kálium és a harmadikét salétromsavas barium vagy thallium oldatában. A kék szín előállítására próbálja meg a kanócznak rézchlorür-oldatával való telítését. Tiszta kék színű lángot az indium sóival lehetne előállítani, de az roppant költséges volna.

W. V.

METEOROLÓGIAI FÖLJEGYZÉSEK

A MAGYAR KIRÁLYI ORSZÁGOS METEOROLÓGIAI INTÉZETEN, BUDAPESTEN

1900. JULIUS HÓNAPBAN.

A

Nap	Légnyomás milliméterben				Hőmérséklet C. fokban						Párányomás milliméterben				Nedvesség százalékban			
	7h reggel	2h d. u.	9h este	közép	7h reggel	2h d. u.	9h este	közép	maxi-muma	mini-muma	7h reg.	2h d. u.	9h este	közép	7h reg.	2h d. u.	9h este	közép
1	749.4	749.2	749.7	749.4	20.0	28.0	22.8	23.6	30.2	17.2	12.4	10.8	12.4	11.7	72	39	60	57
2	51.0	50.5	50.4	50.6	21.6	27.2	24.0	24.3	30.5	18.2	13.6	15.7	17.0	15.4	71	58	77	69
3	50.5	48.8	47.7	49.0	21.7	29.9	26.3	26.0	32.0	19.6	16.0	18.2	18.8	17.7	83	58	74	72
4	48.1	47.5	48.9	48.2	23.6	32.2	25.0	26.9	33.0	21.2	15.5	13.6	14.7	14.6	72	38	62	57
5	50.3	50.8	51.2	50.8	23.8	27.2	23.7	24.9	30.5	21.3	14.9	15.4	15.8	15.4	68	57	73	66
6	50.9	48.9	46.2	48.7	21.1	28.2	22.7	24.0	29.6	18.8	13.5	14.6	16.2	14.8	73	52	79	68
7	41.8	41.6	42.9	42.1	18.7	19.0	14.0	17.2	22.7	13.6	13.1	11.8	10.6	11.8	82	73	90	82
8	43.9	46.2	49.4	46.5	12.6	15.4	13.8	13.9	16.0	11.3	8.6	9.0	8.9	8.8	80	69	76	75
9	52.4	52.7	53.2	52.8	13.2	18.1	14.6	15.3	19.5	12.1	8.5	7.7	8.1	8.1	75	50	65	63
10	52.7	51.0	50.0	51.2	12.0	18.6	14.4	15.0	19.5	10.2	7.7	7.9	9.5	8.4	74	50	78	67
11	49.1	47.7	46.4	47.7	12.2	15.2	16.6	14.7	16.6	12.0	8.2	9.6	9.4	9.1	78	74	67	73
12	44.2	44.0	44.4	44.2	16.7	22.2	19.4	19.4	23.4	14.3	10.8	11.5	12.3	11.5	76	58	74	69
13	46.4	46.6	47.3	46.8	18.6	24.4	22.3	21.8	29.1	15.7	12.2	13.4	13.4	13.0	77	59	67	68
14	49.5	50.7	51.6	50.6	20.6	26.4	24.0	23.7	29.9	17.5	12.8	12.8	13.4	13.0	71	50	61	61
15	54.3	55.3	56.2	55.3	20.6	27.6	22.0	23.4	31.0	18.2	12.7	12.1	12.3	12.4	70	43	63	59
16	57.4	57.6	56.9	57.3	20.4	28.5	24.2	24.4	32.7	17.5	12.0	13.7	15.0	13.6	67	48	67	61
17	56.1	55.3	54.1	55.2	21.5	30.8	25.1	25.8	34.5	19.2	14.2	11.3	13.6	13.0	75	34	58	56
18	53.2	53.4	53.6	53.4	24.6	30.0	21.6	26.4	32.0	20.9	14.7	14.7	12.0	13.8	64	47	52	54
19	54.9	54.2	54.5	54.5	21.8	27.2	23.6	24.2	32.0	21.5	12.1	11.8	14.2	12.7	63	44	66	58
20	56.9	57.2	56.7	56.9	21.6	27.7	24.2	24.5	31.2	19.1	12.4	13.3	13.2	13.0	65	48	59	57
21	57.3	56.6	55.8	56.6	21.8	29.2	25.4	25.5	32.6	20.3	13.3	13.4	14.2	13.6	69	45	59	58
22	54.5	52.8	50.4	52.6	22.0	29.6	25.7	25.8	32.2	20.5	14.2	13.2	14.2	13.9	72	43	59	58
23	48.5	48.3	48.1	48.3	23.8	25.3	23.2	24.1	28.0	21.3	14.7	14.1	13.8	14.2	67	59	65	64
24	48.0	48.5	50.7	49.1	19.9	24.5	22.2	22.2	27.0	19.9	12.3	13.0	15.9	13.7	72	57	80	70
25	52.5	52.9	53.0	52.8	21.2	28.1	24.8	24.7	31.2	20.6	12.8	11.1	13.9	12.6	68	40	60	56
26	54.4	52.5	51.5	52.8	22.0	29.4	25.4	25.6	34.0	19.7	13.9	13.7	14.4	14.0	71	45	60	59
27	50.8	50.0	50.4	50.4	22.4	33.1	27.4	27.6	36.0	20.0	15.7	17.3	18.0	17.0	78	46	66	63
28	50.6	50.1	49.7	50.1	22.6	30.8	26.6	26.7	33.0	22.2	16.1	15.0	18.7	16.6	79	45	72	65
29	50.3	49.4	49.5	49.7	23.6	30.2	26.8	26.9	34.0	21.6	15.0	15.7	16.9	15.9	70	49	65	61
30	48.6	46.4	46.9	47.3	23.4	29.7	20.0	24.4	33.6	19.5	16.9	16.2	14.5	15.9	79	52	83	71
31	47.5	48.8	49.9	48.7	17.9	21.1	17.6	18.9	24.2	16.9	11.8	11.0	10.7	11.2	77	60	71	69
Közép	750.8	750.5	750.6	750.6	20.2	26.3	22.3	22.9	29.7	18.1	13.0	13.0	13.7	13.2	73	51	68	64

1-én este 1/21h körül záporosó, ☁. — 6-án d. u. 6h után, este 1/29h $\overline{\text{R}}\bullet$, hajnalban zápor, $\overline{\text{R}}$. — 7-én d. u. 1/23h—6h $\overline{\text{R}}\bullet$, éjjel $\bullet$. — 10-én r. 6h $\bullet$. — 11-én d. e. 9h—délig, d. u. 5h-ig, este 9h után és éjjel $\bullet$. — 12-én este 9h után $\bullet$. — 28-án este 9h $\swarrow$ NE, N és NW. — 29-én 3h 10m $\overline{\text{R}}\bullet$, 5h 0m $\overline{\text{R}}$. — 30-án reggel 7h $\bullet$, d. u. 4h 58m $\overline{\text{R}}\bullet\leftarrow$, 6h 17m $\overline{\text{R}}\bullet$. — 31-én reggel 8h 20m és d. u. 5h 15m gyenge $\bullet$.

METEOROLÓGIAI FÖLJEGYZÉSEK

A MAGYAR KIRÁLYI ORSZÁGOS METEOROLÓGIAI INTÉZETEN, BUDAPESTEN

1900. JULIUS HÓNAPBAN.

B.

Nap	Szélirányok és szélere			Felhőzet				Csapadék 24 óra alatt mm.	Földmágnességi megfigyelések Ó-Gyallán					
	7h reggel	2h d. u.	9h este	7h reggel	2h d. u.	9h este	köz- zép		Elhajlás			Horizontális intenzitás		
									7h reggel	2h d. u.	9h este	7h reggel	2h d. u.	9h este
1	NW ¹	N ⁸	N ¹	1	6	4	3-7	1·8 ●	70°26'0"	70°34'4"	70°28'4"	2·1160	2·1158	2·1162
2	NW ²	NW ²	NW ¹	7	3	0	3-3		24·8	34·6	29·2	161	156	163
3	NW ¹	SE ²	— ⁰	2	3	0	1-7		24·4	34·5	29·8	177	161	162
4	S ¹	SE ²	— ⁰	0	2	1	1-0		25·6	35·6	29·2	164	148	160
5	NW ¹	NW ¹	NW ¹	3	7	1	3-7		25·8	35·2	29·5	156	166	168
6	NW ¹	N ¹	NW ³	5	2	10	5-7	13·6 ●	27·0	33·5	29·3	161	157	164
7	NW ⁴	NW ³	NW ³	10	10	10	10-0	18·1 ●	25·1	34·2	29·4	170	164	180
8	N ²	NW ⁵	NW ³	10	10	3	7-7		25·2	35·1	29·9	167	169	178
9	NW ²	NW ³	NW ³	3	7	1	3-7		25·2	32·7	30·1	165	178	181
10	NW ²	N ³	NW ²	1	4	3	2-7	0·3 ●	25·7	32·2	28·9	181	156	182
11	NW ³	NW ⁵	N ³	10●	10●	10	10-0	5·3 ●	26·1	34·5	29·1	179	166	179
12	N ³	NE ¹	NW ³	9	8	7	8-0	ny. ●	24·1	32·9	28·3	173	171	171
13	NW ¹	N ¹	NW ¹	2	5	3	3-3		25·7	34·8	29·1	172	171	172
14	NW ¹	NE ¹	E ¹	1	6	9	5-3		24·9	36·0	28·3	172	162	172
15	N ²	N ³	— ⁰	3	3	0	2-0		23·5	35·1	28·6	166	168	168
16	N ¹	N ¹	— ⁰	1	3	0	1-3		24·6	34·3	29·0	171	159	171
17	NW ¹	NW ³	NW ¹	2	1	0	1-0		25·3	34·6	29·2	170	170	174
18	NW ²	NW ⁴	NW ¹	1	2	1	1-3		24·7	36·1	29·0	163	154	163
19	SE ¹	N ²	N ¹	2	1	0	1-0		36·5	33·7	28·9	165	162	164
20	NE ¹	N ²	— ⁰	0	2	0	0-7		34·3	36·5	28·7	162	165	168
21	NE ¹	SE ²	— ⁰	2	1	0	1-0		25·0	33·0	29·1	152	150	167
22	SE ¹	SE ²	— ⁰	0	3	0	1-0		25·6	32·3	28·9	151	168	159
23	NW ¹	N ³	NW ³	3	7	3	4-3		24·8	32·4	29·1	151	169	173
24	NW ¹	N ²	NE ³	5	5	6	5-3		23·8	33·8	28·9	170	162	166
25	NW ¹	N ¹	NW ¹	1	0	1	0-7		24·0	32·9	27·7	145	167	156
26	— ⁰	SE ¹	SE ¹	2	1	0	1-0		24·1	33·7	28·8	150	165	154
27	SE ¹	NE ¹	NE ¹	3	4	4	3-7		25·0	32·7	27·6	147	162	153
28	N ¹	SE ¹	— ⁰	5	1	10●	5-3	ny. ●	24·8	33·7	37·8	148	156	150
29	N ¹	E ¹	— ⁰	1	6	0	2-3	0·2 ●	23·5	33·4	27·8	147	153	154
30	N ²	SE ¹	N ²	10	1	10	7-0	10·8 ●	23·8	33·4	29·3	142	157	153
31	N ³	N ⁵	N ⁵	10	7	3	6-7	ny. ●	23·6	32·4	27·6	152	162	162
Közép	1·5	2·2	1·4	3·7	4·2	3·2	3·7	50·1	70°24'0"	70°32'8"	70°27'6"	2·1161	2·1162	2·1164

A csapadékos napok száma 7, a viharosaké 1.

A szélirányok eloszlása: N NE E SE S SW W NW Szélszend
25 7 2 11 1 0 0 37 10

Jelek magyarázatai: köd ☼, eső ●, hó ✖, jégeső ▲, dara △, égi háború ☼, villogás ☼, ónos eső ☼, harmat ☼, dér ☼, zuzmara ∇, ny. = csapadék nyoma, ← = szélvihar, N = észak, E = kelet, S = dél, W = nyugot.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedély — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.